

Mediul de învățare

Cuprins

1. Evaluarea actuală	3
2. Concluzii și recomandări	4
3. Bune practici	5
4. Referințe	6

1. Evaluarea actuală

Acesta este ultimul ghid din seria celor șase ghiduri care prezintă prevederi efective pentru bibliotecile publice și rolul lor în educația permanentă, atrăgând atenția și făcând legătura cu bunele practici deja existente și cele care iau naștere în momentul de față în furnizarea serviciilor de învățare. Acest ghid se referă la mediul de învățare pe care bibliotecile îl pot crea pentru utilizatorii lor pe lângă factorii operaționali care pot influența acest lucru și prezintă exemple de bune practici.

De-a lungul timpului, bibliotecile publice au încercat să asigure facilități de învățare de diferite tipuri pentru comunitățile lor de utilizatori. Cu toate acestea, la momentul de față, există tendința și totodată nevoia ca bibliotecile publice să devină un nou tip de instituție de învățare. S-au folosit diferiți termeni pentru a descrie ceea ce se așteaptă ca bibliotecile publice să devină, inclusiv *centre locale de învățare* sau *centre de învățare deschise*.

Acest ghid se concentrează pe aspectele de mediu din cadrul bibliotecilor publice prin discutarea mediilor fizice și virtuale avute în vedere, împreună cu resursele necesare pentru a continua un astfel de proces evolutiv, care le va permite bibliotecilor publice să îndeplinească un rol principal în furnizarea învățării permanente.

- prezența crescândă a tehnologiei informațiilor și comunicării (TIC) în viața de zi cu zi a avut un impact important în privința identificării și conturării competențelor principale în învățarea permanentă. Anumite domenii în care învățarea susținută de TIC este evidentă în bibliotecile publice se referă la:

- alfabetizarea informațională
- competențe TIC de bază
- joaca și recreerea
- servicii civice și comunitare inclusiv cursuri de limbă pentru cetățenii străini și imigranți
- suport și servicii de învățare precum documente digitale, materiale pentru susținerea învățării etc., cursuri on-line; baza de date a resurselor locale și formatori etc

Mediile fizice de învățare, în multe situații, se transformă încet, încet în platforme digitale de învățare. Este vital pentru rolul pe care îl au bibliotecile publice în învățarea permanentă ca acestea să fie conștiente de această evoluție recentă și să se implice mai mult în acest proces.

În multe state europene, există o tendință de a presupune că piața și scăderea prețurilor la calculatoare și la serviciile de internet vor rezolva problema excluderii informaționale fără necesitatea intervenției guvernului. Cu toate acestea, atunci când accesul la tehnologia informațională nu este (ca aproape peste tot) într-un anumit grad, universală, rolul serviciilor publice oferite de biblioteci ca o metodă de acces ușor la servicii informaționale și de învățare on-line, rămâne deosebit de important și trebuie să fie și mai mult dezvoltat. Un aspect cheie al acestei probleme este nevoia de a obține echilibrul adecvat între conectivitate și comunicarea interpersonală „față în față” în crearea de medii de învățare eficiente.

Deși bibliotecile publice sunt „focalizate pe utilizatori” prin modul în care sunt organizate, rămâne importantă consultarea utilizatorilor și a grupurilor direct implicate ale comunității cu privire la modul de concepere și furnizare a serviciilor de învățare.

Termenul de *centre locale de învățare* (Papert și Cavallo, 2000) se referă la crearea de entități inițial mici care să genereze medii inovatoare de învățare și să sprijine un grup local de „activiști de învățare” pentru a dezvolta, orienta, cerceta și a-i ajuta pe ceilalți în alegerea modelelor de învățare adecvate și de succes. Deși modelul lor nu

acordă o atenție specială bibliotecilor, multe din caracteristicile de design sugerate pentru centrele locale de învățare par să se potrivească rolurilor actuale și potențiale ale bibliotecilor cum ar fi accesul publicului la tehnologie și la centrele de învățare, școli, centre de dezvoltare a comunității, medii pentru afacerile bazate pe tehnologii mici, locuri pentru formarea profesională a educatorilor și centre pentru discuții intelectuale și politice. Câteva biblioteci din toată lumea au adoptat această poziție cu privire la învățare și se consideră a fi centre de învățare, în consecință asigurând un model interesant pentru evaluarea ulterioară.

„Mediile de învățare pe cont propriu” depind mult de TIC și, în multe cazuri, de folosirea unor echipamente noi în spații multifuncționale ceea ce asigură flexibilitate pentru a fi adaptate la nevoile utilizatorilor și pot acționa ca factori de schimbare.

Mediul de învățare trebuie să reflecte interacțiunea și implicarea care se așteaptă în sesiunile de învățare. Mediile mixte de învățare pot fi gândite în așa fel încât să aibă, mai mult sau mai puțin, din componentele virtuale și interacționale în principalul domeniu de învățare al unui program.

Atunci când se gândesc sesiuni de învățare, dezvoltarea fiecărei teme sau subiect ar trebui să fie conformă cu obiectivele de învățare și cu profilul utilizatorilor interesați de acea temă pentru a se crea „combinația potrivită de oameni potriviți”.

O atenție specială trebuie acordată spațiului fizic și/sau componentei digitale/virtuale care susțin procesele de învățare. Organizarea spațiului (spațiilor) de învățare necesită, de asemenea, crearea unui „climat” de învățare corespunzător, adică orice implică un anumit spațiu în acel scop. Un anumit climat al spațiului de învățare ar trebui să fie completat de ideea de ambianță, în special în ceea ce privește componenta virtuală acolo unde utilizatorii își pot crea propria lor ambianță introducând caracteristici precum muzică, decorații și aplicații personalizate.

Pe scurt, mediul de învățare, atât virtual cât și interacțional, trebuie să fie suficient de adaptabil la nevoile și stilurile de învățare ale utilizatorilor/celor care studiază. Utilizatorilor trebuie să li se asigure ambiente care îndeplinesc cerințe de bază inclusiv:

- comfort
- participarea/implicarea în cadrul sesiunilor de învățare
- disponibilitatea resurselor ușor de folosit
- transparența și simplitatea în formularea obiectivelor sesiunilor de învățare

2. Concluzii și recomandări

Bibliotecile publice ar trebui să ia în considerare anumite aspecte fundamentale în crearea mediilor de învățare:

- *Designul*, ceea ce se referă la calitatea resurselor digitale/virtuale, luând în considerare nevoile utilizatorilor finali și versatilitatea în opțiunile de prezentare și navigare ale mediului. Platformele de învățare ar trebui să adopte întregul potențial al conceptului Web 2.0 (Library 2.0), care permite organizarea pricipiilor, valorilor și imaginii publice în același timp cu personalizarea mediului de învățare. Platformele trebuie să fie adaptabile echipamentului mobil cum sunt PDA-urile și telefoanele mobile. Formatele de prezentare și formele de vizualizare trebuie să fie diverse.

- *Securitatea* care este fundamentală în garantarea unui mediu de învățare sigur. Este esențial să se încorporeze „sisteme de siguranță” care să contravină amenințărilor exterioare cum ar fi virusii, spam-ul sau limbajul inadecvat. Un sistem bazat pe autorizații și reguli de folosire precum și o monitorizare permanentă sunt, de

asemenea, critice;

- *Accesibilitatea*: aceasta presupune garantarea dreptului de acces tuturor utilizatorilor indiferent de tipul de handicap (fizic, senzorial, mental sau intelectual etc.). Strategiile de comunicare ar trebui, de asemenea, să adopte un limbaj comun, dar destul de clar, adaptat publicului larg. În ceea ce privește activitățile de învățare în rândul copiilor, ar trebui incluse recomandări pentru părinți sau tutori.

Spațiile fizice adaptate scopului învățării trebuie să respecte două condiții principale: facilitarea relației dintre mediatori și utilizatorii de bibliotecă și accesul direct la instrumentele de învățare pe cont propriu. Design-ul și accesibilitatea sunt cele mai importante în crearea unui climat de învățare adecvat.

3. Bune practici

Austria

Biblioteca Municipală din Graz a creat un program special pentru copii intitulat „LABUKA - insula cărților”. LABUKA este un mediu de învățare plăcut și de aventură pentru copii. Formatorii și educatorii îi ajută pe tinerii învățăcei cu cursuri și ateliere de lucru. Sunt oferite și programe de vacanță speciale. Accesul la toate evenimentele este gratuit.

<http://stadtbibliothek.graz.at/?ref-type=labuka>

Belgia

Stichting Lezen Vlaanderen (Fundația pentru Lectură). O organizație care colaborează cu bibliotecile pentru a milita pentru lectură prin campanii și proiecte de ex. „Săptămâna Cărții pentru Tineri”, „Fahrenheit 451”, „Săptămâna oferirii de lectură celorlalți” etc.

<http://www.stichtinglezen.be/>

Danemarca

Medii de Învățare Hibrice din Bibliotecile Publice din Aarhus. Proiectul Medii de Învățare Hibrice îndeplinește noul rol al bibliotecilor publice într-o societate a învățării și a cunoașterii. Proiectul își propune să contribuie la explorarea modalității în care biblioteca poate sprijini activitățile de învățare ale utilizatorilor în calitate de cetățeni activi într-o societate democratică. Ideea centrală a proiectului a fost o schimbare de paradigmă în ceea ce privește rolul personalului: o trecerea de la noțiunea de bibliotecă publică ca furnizor al resurselor de informare, la ideea unei biblioteci care funcționează ca partener activ în procesul de învățare al cetățenilor.

http://presentations.aakb.dk/laering/html/in_english.html

Finlanda

YLE Teema - Un canal TV digital transmite programe culturale, educaționale și științifice în Finlanda. Programul său constă într-o varietate de filme, documentare atent alese și drama legendară europeană.

<http://www.yle.fi/teema/>

Portugalia

Programul ULISSES: Dezvoltarea de Competențe de Alfabetizare Informațională în Rețeaua de Biblioteci Municipale a Lisabonei. Acest program, creat pentru a fi luat drept model de [IFLA-International Federation of Library](http://www.ifla.org/)

[Associations-Guidelines on Information Literacy for Lifelong Learning \(2006\)](#), dorește să ofere utilizatorilor oportunități în dezvoltarea de competențe de alfabetizare informațională într-un mediu informal. Dezvoltarea de aptitudini TIC de bază este una dintre ariile de învățare acoperite de Programul ULISSES.

<http://blx.cm-lisboa.pt/gca/index.php?id=1225>

Suedia

Proiectul TUNE (Formarea utilizatorilor de bibliotecă într-o nouă Europă) - Acest proiect, administrat de Biblioteca Publică din Helsingborg (Suedia) și dezvoltat în cooperare cu Biblioteca Regională din Castile-La Mancha și Biblioteca Publică din Randers (Danemarca) și finanțat prin Programul UE Cultura 2000, dorește să promoveze alfabetizarea digitală pentru utilizatorii de bibliotecă. Modelul de dezvoltare a fost testat de Biblioteca Municipală din Ljubljana.

<http://www.tune.eu.com/>

Marea Britanie

Idea Stores - Acest proiect combină avantajele unei biblioteci tradiționale și ale serviciilor de informare cu oportunitățile de învățare permanentă de primă mână în medii confortabile și prietenoase și oferă 900 de cursuri de la TIC sau îngrijirea copilului, la cursuri de limbi străine, activități sau evenimente cum ar fi celebrarea noului an chinezesc sau clubul celor care caută un loc de muncă.

<http://www.ideastore.co.uk/en/home>

Muzeul și centrul de povești Roald Dahl - Acest muzeu și centru de povești a fost recunoscut în Marea Britanie ca fiind unul dintre cele mai inovatoare proiecte în ceea ce privește activitățile de învățare și aptitudinile de bază, iar activitatea în cadrul proiectului poate fi văzută ca un bun exemplu care stabilește standarde înalte în ceea ce privește mediul de învățare.

<http://www.roalddahl.com/>

4. Referințe

Commission of the European Communities - **Learning and learning outcomes. In Towards a European qualifications framework for lifelong learning.** 2005.

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/consultation_eqf_en.pdf

Council of the European Union - **Education & training 2010 [Online]: the success of the Lisbon Strategy Hinges on Urgent on Reforms.** 2004.

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/jir_council_final.pdf

Educating Cities-**Charter of Educating Cities.** 2004.

<http://www.bcn.es/edcities/aice/adjunts/Charter%20of%20Educating%20Cities%202004.pdf>

Erudium-**Other Learning Styles -Dunn and Dunn.** 2001.

<http://www.erudium.polymtl.ca/html-eng/education/education4e.php>

European Association for Education of Adults-**Official page.** <http://www.eaea.org/>

European Commission: Education & Training-**Special: Strengthening & Promoting European Citizenship.** <http://www.activecitizen.net>

European Commission; Information Society Technologies; Calimera-**Calimera guidelines -Learning (formal and**

informal). **Cultural Applications: Local Institutions Mediating Electronic Resources**. 2005.

<http://learning.media.mit.edu/learninghub.html>

European Commission; Information Society Technologies; PULMAN Network of Excellence-**Digital Guidelines Manuals: Access and Services for People with Physical, Sensory and Learning Difficulties**. 2003.

<http://www.pulmanweb.org/dgms/section1/AccessServices.htm>.

International Association of Educating Cities-**Right to Learn, Citizenship Building, City as Community Making Brought to Debate in South Korea**. 2008.

International Federation Library Association - **Internet Manifesto Guidelines**. 2006.
<http://www.ifla.org/faife/policy/iflastat/Internet-ManifestoGuidelines.pdf>.

International Federation Library Association - **Guidelines on information literacy for lifelong learning**. International Standards. 2006. www.ifla.org/VII/s42/pub/ILGuidelines2006.pdf

International Federation Library Association - **The Role of Libraries in Lifelong Learning**. 2004.
<http://www.ifla.org/VII/s8/proj/Lifelong-LearningReport.pdf>

International Learning Styles Network-**Dunn and Dunn Learning Styles Assessments, Testing, Surveys, & Online Community**. 2008.

<http://www.learningstyles.net/>

9241-11. **1998-Ergonomic requirements for office work with visual display terminals (VDTs)-Part 11: Guidance on usability**. Switzerland: ISO.

LUJARA, Suzan Kwegyir-**Development of e-learning content and delivery for self learning environment: case of selected rural secondary schools in Tanzania**. (2008).

[http://www.bth.se/tks/teknovet.nsf/bilagor/Suzan%20Lujara%20Lic%20manuscript_pdf/\\$file/Suzan%20Lujara%20Lic%20manuscript.pdf](http://www.bth.se/tks/teknovet.nsf/bilagor/Suzan%20Lujara%20Lic%20manuscript_pdf/$file/Suzan%20Lujara%20Lic%20manuscript.pdf)

MCMENEMY, David; POULTER, Alan-**Delivering Digital Services, a handbook for public libraries and learning centres**. London: Facet publishing, 2005.

Myers-Briggs-**Learning styles**. 2004. <http://members.shaw.ca/priscillatheroux/styles.html>.

PAPERT, S.; CAVALLO, D. - *Entry point to twenty first century learning*. In **MIT Media Laboratory. Future of Learning Group-The Learning Hub**. 2000.

<http://learning.media.mit.edu/learninghub.html>

SCHEIN, Edgar H.-**Organizational culture and leadership**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1985.

Tribal-**M-learning**. 1998-2008 (cop.). <http://www.m-learning.org/index.shtml>

UNESCO Institute for Lifelong Learning - **Policy support**. 2005-2006 (cop.).

<http://www.unesco.org/ui/en/polsupp/polsupp.htm>